

[Martin Sørensen (Peterslund).]

burde kun beskattes af den Del af Indkomsten, der anvendes til Henlæggelser, til Forøgelse af Foreningens Formue.

Der er en fundamental Fejltagelse i Agitationen om Brugsforeningernes Beskatning, selv naar den føres saa dygtigt og saa stærkt, som man nys hørte det ærede Medlem Hr. Lange fremføre den. Hvis to eller flere Borgere foretager deres Indkøb i Forening, kan det dog ikke medføre Skattepligt. Naar det, de køber, er til eget Forbrug, og de ikke sælger det og tjener paa det, saa er det en stor Misforstaaelse at ville hævde, at de skulde være skattepligtige af dette Forbrug. Jeg har set Eksemplet med en Tjenestemand, der havde en Løn paa 5 000 Kr.; han hæver Overskud i en Brugsforening, og der spørges, hvorvidt dette Overskud skal lægges til hans Indkomst. Nej, det skal det selvfølgelig ikke. Det er noget, der vedrører Privatforbruget, som naturligvis derved bliver saa meget mindre, hvilket ikke kommer Skatten ved. Overskuddet er en Besparelse paa Privatforbruget.

Lad os tage lige det modsatte Tilfælde for bedre at forstaa Forholdet. Dersom en Mand taber nogle Penge ved at handle i Brugsforeningen — det hænder undtagelsesvis, men saa er det, fordi Brugsforeningen bliver daarligt ledet og giver et Underskud, som Medlemmerne maa dække gennem flere Aar —, maa han naturligvis heller ikke trække det Tab fra i sin Indkomst, det er hans Indkomstskat uvedkommende.

Jeg vil gerne anerkende det ærede Medlem Hr. Langes Udtalelse om, at han ikke er Modstander af Andelsforeninger, men saa kan jeg ikke forstaa, at han ikke kan være Tilhænger af det Princip, at det ikke er rigtigt at beskatte en Del af Landets Borgere, der ved Sammenslutning søger at skaffe sig billigere Levevilkaar, Borgere, der ikke foraarsager Samfundet Udgifter, men netop ved Samvirke har skabt prisregulerende Institutioner, som er af betydelig Værdi, navnlig under den nuværende Situation.

Reelt anser jeg den foreslaaede Beskatning for at være af mindre Betydning, selv om jeg ikke vil sige, den ingen Betydning har for Brugsforeningernes Økonomi og fortsatte Virksomhed. For Statskassen kan det Beløb, der indgaar, vel heller ikke spille saa stor en Rolle, at det har nogen økonomisk Betydning. (*Finansministeren* [V. Buhl]: Joh, joh!). Ja, jeg har tidligere til- ladt mig at sige, at den eneste, der kan have nogen Fordel deraf, naturligvis er den højt-

ærede Finansminister som Bestyrer af Statskassen.

Den Kategori af Brugsforeninger, der særlig rammes, er maaske Købstadforeningerne, som jeg har mindre Kendskab til, og saa de nyoprettede Foreninger, som har betydelig Bygge- og Varegæld; de gamle, vel konsoliderede Foreninger kan nok klare sig uanset Skatten.

Jeg tror i øvrigt, det beror paa et fundamentalt Fejlsyn, naar Repræsentanter for Handelen tror, at denne Skat vil være til Fordel for Handelsstanden, til Fordel for de Købmænd, der har det værst, de smaa Købmænd paa Landet og i Byernes Forstæder.

Naar jeg giver Tilslutning til Forslaget, er det ud fra den Betragtning, at Skatten ikke har nogen væsentlig Betydning, hverken for Købmændene eller Brugsforeningerne. Jeg vil mene, at den skader — ligefrem skader — den Del af Købmandsstanden, der skal konkurrere med Brugsforeninger. De smaa Landkøbmænd, der forrefter baade Bygning og Varelager med høje Renter og skal betale Afdrag paa deres Gæld, kan umuligt konkurrere med Brugsforeninger, der følger det saakaldte Redsted-System, et System, hvorefter man sælger Varerne til Indkøbspris med et Tillæg af 8 eller 10 pCt. til Omkostningerne. Ved nu at lægge en Særskat paa Brugsforeninger tilskynder man flere og flere af disse til at gaa over til dette System.

Jeg indrømmer, at det er af Værdi at imødekomme Handelsstandens Besværinger over den nuværende Tilstand. Der er bibragt Handelsstandens menige Medlemmer en overdreven Forestilling om, hvilke Privilegier Brugsforeningerne har i skattemæssig Henseende. Intet er mere egnet til at rive dem ud af denne Vildfarelse end i Praksis at lade dem se, at denne Skat vil være til Skade for de smaa Købmænd. Hvorvidt den vil være til Gavn for de store, skal jeg ikke udtale mig om. Det er muligt, at de, der konkurrerer med de store Forretninger her i København, kan have nogen Gavn deraf. Men jeg vil bestemt hævde, at de smaa Købmænd, der sidder i Vanskeligheder ude i Landkommunerne og skal konkurrere med Brugsforeninger, som har bragt deres Omkostninger ned paa et Minimum og sælger Varerne til Indkøbspris plus et Tillæg til Dækning af de allernødvendigste Omkostninger, absolut vil have stor Skade af dette Forslag. Jeg antager ogsaa, at vi vil høre nærmere fra disse smaa Landkøbmænd, naar de har stiftet Bekendtskab med denne Form for Skattelovgivning.

Jeg er enig med det ærede Medlem Hr.